

Halina Śledzik-Kamińska

Będkowice, gm. Sobótka, woj.
wrocławskie

Informator Archeologiczny : badania 16, 179-180

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BENIAMINÓW-ŁĄKI RADZYMIŃSKIE, gm. Radzymin
woj. warszawskie
Stanowisko 3

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadził mgr Wojciech Wróblewski. Konsultowała doc.dr hab. Maria Miśkiewicz. Finansował Uniwersytet Warszawski w ramach tematu "Wisła w dziejach i kulturze Polski". Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna /IX-X w./.

Stanowisko położone jest nieopodal zabudowań wsi Beniaminów, na polach wsi Łąki Radzymińskie. Zostało odkryte w czasie badań AZP i oznaczone jako stanowisko Beniaminów 3.

Znajduje się ono na skraju zwydmionego tarasu położonego przy tzw. Deflacji Beniaminowskiej /obecnie zmeliorowanej/. Badania miały charakter sondażowy i wykazały duży stopień zniszczenia stanowiska. W wyniku głębokiej orki współczesnej, jak i dawnej działalności /100 lat temu wypalano tu węgiel drzewny/. Przebadano obszar 75 m². Udało się zlokalizować tylko jeden obiekt - jamę gospodarczą o trudnym do określenia przeznaczeniu. Znaleziono w niej kilkanaście fragmentów naczyń lepionych ręcznie, górną lekko obtaczanych. Jest to ceramika barwy jasnobrązowej, z grubą domieszką schudzającą, wypalana w atmosferze utleniającej, zdobiona częstokroć ornamentem rytych linii falistych. Można ją datować na IX-X wiek.

Uwzględniając stopień zniszczenia stanowiska oraz rozrzut materiału ceramicznego, można stwierdzić, że mamy tu najprawdopodobniej do czynienia z pozostałościami sezonowej osady jednodworczej.

Badania zakończono.

BĘDKOWICE, gm. Sobótka
woj. wrocławskie

Wojewódzki Ośrodek
Archeologiczno-Konserwatorski
we Wrocławiu

Badania prowadziła mgr Halina Śledzik-kamińska. Finansował WOAK. Piąty sezon badań. Grodzisko /VIII-X/XI w./.

Badania kontynuowano na wale otaczającym gród na odcinku zachodnim. Uzyskano pełny jego przekrój. Zawiera on trzy samodzielne konstrukcje obronne z różnych okresów funkcjonowania grodu.

Najstarszą fazę konstrukcji obronnej stanowiła palisada zbudowana ze słupów średnicy do 0,4 m, zagłębiona niekiedy do 1 m. Przestrzenie między słupami uzupełniała plecionka. Palisada została zniszczona w czasie pożaru.

Kolejną fazę umocnień obronnych wzniesiono na linii zniszczonej palisady. Zbudowano ją w konstrukcji przekładowej, jednokierunkowej z umocnionym licem zewnętrznym. Konstrukcję nośną lica zewnętrznego stanowiły słupy pionowe. Do słupów /średnicy do 0,50 m/ przylegały wzdłużne belki /średnicy do 0,15 m/ tworzące lico zewnętrzne w postaci pionowej ściany. Spomiędzy belek wzdłużnych obok słupów wystawały końce belek poprzecznych, ułożonych obok siebie. Warstwy drewna nakrywała glina z kamieniami. Szerokość podstawy wału przekładowego wynosiła 2,80-3,0 m, zaś wysokość zachowana 0,7-0,9 m. Wał uległ zniszczeniu w czasie pożaru.

Po pożarze wał fazy II nie został od razu odbudowany. Potwierdza to relikty budynku obok lica zewnętrznego. Budynek wzniesiony był w konstrukcji zrębowej o wymiarach 3,4 x 3,4 m. Od strony północnej, na zewnątrz budynku znajdowało się palenisko, koliste, średnicy do 1 m zagłębione w ziemię do 0,3 m, obłożone kamieniami oraz połową kamienia żarnowego, wykorzystanego tutaj jako odpad. Kolejny cały kamień żarnowy średnicy około 0,5 m odkryto także w pobliżu budynku. Blisko paleniska wyeksplorowano 5 gładzików, które m.in. wykorzystywane były do wygładzania kamieni żarnowych. Do budynku od strony południowej przylegała piwniczka o zarysie czworobocznym i wymiarach 1,5 x 3,5 m, zagłębiona na 0,5 m z dnem wyłożonym drewnem i kamieniami. Jako okładziny użyto także nieukończony kamień żarnowy /rozpoczęty otwór, kamień pęknięty/. Krótkotrwałą przerwę w funkcjonowaniu wału wykorzystano na miejsce wytwarzania, a raczej wykańczania kamieni żarnowych, wykonywanych z granitu ślezańskiego. Pracownię datujemy wstępnie na IX-X wiek. Prace przy obróbce kamieni były krótkotrwałe, po zniszczeniu pracowni dokonano odbudowy wału.

Odbudowa umocnień obronnych fazy II polegała na wzniesieniu nowego wału obok starszego spalonego. Zbudowano go najprawdopodobniej ze skrzyń drewnianych napełnionych gliną opalikonanych słupami. Zachowały się ślady smużek po prawie całkowicie rozłożonym drewnie i negatywy po wbitych słupach, średnicy około 0,30 m, zagłębionych do 0,8 m. Szerokość wału wynosiła około 9-11 m, zachowana wysokość 1,5-2,0 m.

Od zewnętrznej strony do tej części wału, przylegało przypuszczalnie niskie przedwale, rodzaj ławy zbudowanej z gliny. Przed nią znajdowała się fosa powstała w wyniku wybierania gliny do budowy wału fazy III.

Na podstawie uzyskanej ceramiki sądzymy, że odkryte konstrukcje obronne funkcjonowały w VIII-X/XI w.

Dokumentacja i zabytki z badań znajdują się w WOAk-u.

Badania nie zostały zakończone.